

Реферати

**ОПЫТ ВНЕДРЕНИЯ КУРСА, ПОСВЯЩЕННОГО
ИЗУЧЕНИЮ ПРОФИЛЬНЫХ РАЗДЕЛОВ
ГИСТОЛОГИИ, ЦИТОЛОГИИ И ЭМБРИОЛОГИИ
ДЛЯ СТУДЕНТОВ СТОМАТОЛОГИЧЕСКОГО
ФАКУЛЬТЕТА В ОНМЕДУ**

Талалаев К. А., Тирон О. И., Кувшинова И. И., Тодорова А. В.

Целью данной статьи является описание курса «Гистология, цитология и эмбриология органов ротовой полости», который был разработан и впервые внедрен в рабочую программу для студентов стоматологического факультета на кафедре гистологии, цитологии и эмбриологии ОНМедУ. Также в статье приведены результаты оценки эффективности вышеуказанного курса, которая определялась путем анализа результатов тестирования знаний студентов в области профильных «стоматологических» разделов дисциплины до и после внедрения курса. Результаты проведенного исследования показали, что курс «Гистология, цитология и эмбриология органов ротовой полости» является методически эффективным и может быть рекомендован для включения в рабочие программы для стоматологического факультета другим медицинским ВУзам Украины.

Ключевые слова: гистология, эмбриология, органы ротовой полости.

Стаття надійшла 3.08.2017 р.

**ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ КУРСУ, ЩО
ПРИСВЯЧЕНИЙ ПРОФІЛЬНИМ РОЗДІЛАМ
ГИСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ ДЛЯ
СТУДЕНТІВ СТОМАТОЛОГІЧНОГО
ФАКУЛЬТЕТУ В ОНМЕДУ**

Талалаев К. А., Тирон О. И., Кувшинова И. И., Тодорова А. В.

Метою даної статті є описання курсу «Гістологія, цитологія та ембріологія органів ротової порожнини», який був розроблений та вперше включений до робочої програми для студентів стоматологічного факультету на кафедрі гістології, цитології та ембріології ОНМедУ. Також у статті наведені результати оцінки ефективності вищевказаного курсу, яка визначалася шляхом тестування знань студентів у галузі профільних «стоматологічних» розділів дисципліни до та після впровадження курсу. Результати проведеного дослідження показали, що курс «Гістологія, цитологія та ембріологія органів ротової порожнини» є методично ефективним та може бути рекомендований для впровадження в робочі програми для стоматологічного факультету іншим ВНЗ медичної освіти України.

Ключові слова: гістологія, ембріологія, органи ротової порожнини.

DOI 10.26724 / 2079-8334-2017-4-62-219-224
УДК 347.788.4

В. О. Ульянов, Г. О. Ульянова
Одеський національний медичний університет, м. Одеса, Національний університет
«Одеська юридична академія», м. Одеса

АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ У МЕДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

e-mail: ulianova@onua.edu.ua

У статті досліджуються доктринальні і законодавчий підходи до визначення категорії «плагіат». В результаті плагіату не тільки витрачаються фінансові та часові ресурси на неналежні дослідження, також підвищується недовіра до медичних досліджень, у тому числі виникає можливість застосування до пацієнтів неефективних методів лікування. Академічний плагіат є серйозним порушенням прав інтелектуальної власності, в результаті якого може бути завдано майнову та немайнову шкоду праволодільцям. Істотною відмінністю між науковим і законодавчим підходом до визначення категорії «плагіат» є визнання плагіатом привласнення авторства на ідею. Відповідно до закону ідея захищається як об'єкт авторського права. Тому академічний плагіат – це привласнення авторства на наукову роботу, наукове відкриття. Разом з тим ідея також є результатом інтелектуальної діяльності. Тому важливо знайти механізми її захисту від неправомірного використання. Академічний плагіат – системна проблема, тому результативним може бути тільки комплексний підхід до її вирішення.

Ключові слова: плагіат в медичних дослідженнях, незаконне привласнення авторства, академічний плагіат, ідея, опублікування твору.

Відповідно до ст. 54 Конституції України держава сприяє розвиткові науки, встановленню наукових зв'язків України зі світовим співтовариством.

Однією з найбільш актуальних сфер наукових досліджень, від результативності та ефективності яких залежить забезпечення життя та здоров'я людей, є медична. Складність досліджень у медичній галузі обумовлена необхідністю проведення численних дослідів, спостережень, випробувань нових ліків, методів діагностування та лікування, що вимагає суттєвих не лише часових, а й фінансових витрат. У зв'язку з чим особливої актуальності набуває питання захисту прав інтелектуальної власності творців, забезпечення академічної доброчесності при проведенні медичних досліджень, захисту від поширення псевдонаукових результатів та плагіату. Негативні наслідки від академічного плагіату у наукових дослідженнях полягають у: порушенні прав та інтересів винахідників, авторів; погіршенні якості наукових досліджень, відсутності нових наукових досягнень; зниженні якості навчальних матеріалів, що може впливати і на якість підготовки майбутніх фахівців; негативному впливі на репутацію наукового закладу, в

якому працює плагіатор; нецільовому використанні коштів, які виділяються для проведення наукових досліджень у медичній сфері; появи псевдо науковців.

Метою роботи було розкриття сутності та характерних ознак академічного плагіату, наслідків його виявлення та правових засад захисту прав та інтересів авторів та інших правоволодільців.

Матеріал та методи дослідження. У процесі дослідження сутності академічного плагіату у медичних дослідженнях було використано філософські (загальнонаукові) та окремі наукові методи пізнання. Розкриття сутності академічного плагіату та його особливостей в медичних дослідженнях передбачає проведення комплексного дослідження доктринальних підходів, законодавства та практики його застосування. При дослідженні плагіату як правової категорії використано формально-юридичний метод. Порівняльно-правовий метод використовувався при дослідженні підходів до визначення плагіату у доктрині та практиці зарубіжних країн; визначенні співвідношення привласнення авторства з іншими випадками неправомірного використання авторських немайнових прав.

При визначенні категорії плагіат слід розрізняти два підходи: законодавчий та науковий, які мають суттєві відмінності.

У науковій доктрині переважним є підхід відповідно до якого плагіат розглядається як привласнення авторства на ідею та твір або його частину [15, 16, 17, 22].

Плагіат – це використання чужих опублікованих або неопублікованих ідей або слів (або іншої інтелектуальної власності) без зазначення авторства, отримання дозволу та представлення їх як нових та оригінальних, а не як отриманих з існуючих джерел [20].

Плагіат - привласнення ідей, даних, методів, використання тексту або інших фрагментів (малюнків, таблиць) без дозволу або посилання на правовласника (автора або видавництво) [19]. При цьому наголошується, що плагіат ідеї є набагато гіршим, ніж плагіат тексту [21]. Плагіат передбачає привласнення ідеї (наприклад теорії, гіпотез, метафор) повністю, частково або з несуттєвими змінами без зазначення їх автора [18]. Визнання плагіатом привласнення авторства не лише на текст, а і на ідею є цілком слушним, оскільки в медичній сфері саме ідея найчастіше запозичується з порушенням прав автора. Разом з тим саме в частині визнання ідеї об'єктом посягання при плагіаті доктринальні визначення принципово відрізняються від законодавчого підходу. Враховуючи, що академічний плагіат з однієї сторони призводить до порушення прав інтелектуальної власності, з іншої – є порушенням у сфері наукової діяльності, відносини, які виникають у цій сфері регулюються законодавством у сфері прав інтелектуальної власності (Закони України «Про авторське право і суміжні права», «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», «Про охорону прав на промислові зразки» тощо) та законодавством у сфері освіти (зокрема, Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність»).

Важливе значення в забезпеченні академічної доброчесності відіграють локальні акти вищих навчальних закладів, наукових установ (положення про запобігання академічному плагіату та забезпечення академічної доброчесності). Для виявлення та своєчасного запобігання плагіату створюються спеціальні комісії та підрозділи. Так, мета діяльності Комісії з запобігання академічного плагіату в наукових та науково-методичних роботах Одеського національного медичного університету спрямована на підвищення якості виконання дисертаційних робіт, коректного цитування застосованих опублікованих матеріалів раніше опублікованих робіт, розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації, дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань, самостійності та оригінальності при написанні монографій та інших науково-методичних робіт.

Для того, щоб знизити рівень академічного плагіату, в першу чергу потрібно формувати політику його запобігання. У зв'язку з чим діяльність таких комісії має бути першочерговою спрямованою на формування культури академічної доброчесності, неприйнятності неетичної поведінки у професійних наукових колах, дотримання прав інтелектуальної власності. При цьому важливо закладати засади академічної доброчесності та етичності наукових медичних досліджень починаючи зі студентських років. Крім того, вимоги щодо дотримання етики публікацій, доброчесності наукових досліджень та неприпустимість академічного плагіату, розробляються редакціями наукових журналів. Відповідно до Закону України «Про освіту» [10] академічний плагіат визнається порушенням академічної доброчесності та визначається як – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів

(оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства. Аналогічне визначення закріплено у ст. 69 Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. [9].

Отже відповідно до законодавства академічний плагіат передбачає привласнення авторства на: наукові (творчі) результати та опубліковані тексти (оприлюднені твори мистецтва).

Науковий результат – це нове знання, одержане в процесі фундаментальних або прикладних наукових досліджень та зафіксоване на носіях наукової інформації у формі звіту, наукової праці, наукової доповіді, наукового повідомлення про науково-дослідну роботу, монографічного дослідження, наукового відкриття тощо (Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність»).

Слід звернути увагу, що перелік об'єктів, які визнаються науковим результатом не є вичерпним, однак за своїми ознаками вони підпадають під категорію об'єктів права інтелектуальної власності. При цьому з практичної точки зору важливо розрізнити твори науки (звіт, наукова доповідь, монографічне дослідження), які підлягають охороні як об'єкти авторського права, та наукові відкриття, оскільки обсяг прав, способи охорони вказаних результатів суттєво відрізняються. Так, якщо у автора твору науки виникають немайнові та виключні майнові права, то у автора наукового відкриття виникають немайнові права – право надати науковому відкриттю своє ім'я або спеціальну назву (ст. 458 Цивільного кодексу України) [14]. Іншим об'єктом, привласнення авторства на який визнається академічним плагіатом, є текст. Враховуючи, що серед об'єктів права інтелектуальної власності текст не виділяється, варто встановленні факту неправомірного запозичення слід звертати увагу на такі аспекти. В першу чергу визначити текст, який належить автору, та тексти з якими автор працював під час створення наукового результату. Тексти, з якими доводиться мати справу вченому, умовно можна розділити на дві групи: тексти, що він створює, і тексти, які йому доводиться використовувати у своїй діяльності або піддавати експертизі. Усі ці тексти створюють своєрідний текстовий простір, у якому перебуває вчений. При цьому ефективність науковця вимірюється здатністю створювати власні оригінальні тексти, поширювати їх і опановувати, застосовувати, переробляти й оцінювати інші тексти [12].

По-друге, варто оцінювати тексти, з якими науковець працює, оскільки не всі вони мають оригінальність та творчий характер. Слід звернути увагу, що відповідно до законодавства офіційні документи політичного, законодавчого, адміністративного характеру (закони, укази, постанови, судові рішення, державні стандарти тощо) та їх офіційні переклади не є об'єктами авторського права. Відповідно, використання тексту закону чи його частини шляхом відтворення не буде визнано академічним плагіатом.

Варто наголосити, що у законодавчому визначенні плагіату серед об'єктів, права на які можуть бути привласнені, ідея не зазначена. Обумовлено це тим, що відповідно до положень нормативно-правових актів України, а також міжнародно-правових актів ідея не визнається охороноздатним об'єктом авторського права. Відповідно до ст. 9 Угоди TRIPS [13], ст.8 Закону України «Про авторське право і суміжні права» [5] охорона поширюється тільки на форму вираження твору і не поширюється на будь-які ідеї. Як зазначено у постанові пленуму Вищого господарського суду України не охороняються авторським правом, зокрема, ідеї, разом з тим підлягають охороні літературні та інші твори, в яких викладено (описано, проілюстровано) відповідні ідеї, методики тощо [8].

У зв'язку з тим, що ідеї попри свою інтелектуальну, творчу складову не включені до переліку охороноздатних об'єктів права інтелектуальної власності, серед науковців сформувався два діаметрально протилежні підходи щодо охорони ідеї як результату інтелектуальної, творчої діяльності. Відповідно до першого, підтримується законодавчий підхід щодо неохороноздатності ідеї як об'єкта авторського права. Відповідно привласнення ідеї не буде визнано плагіатом. Як відмічає В. Мельников, ідеї не охороняються законодавством про авторське право та патентним законодавством ні в одній з країн світу [4]. Використання сюжету, теми твору чи наукової ідеї, із втіленням їх в іншу форму вираження, а не в ту, з якої вони запозичені, не визнається плагіатом. Збіг деяких ідей як такий також не може бути визнаний плагіатом, оскільки автори часто приходять до схожих результатів творчості незалежно один від одного [7].

Авторське право надає охорону способу вираження ідей. Це вираження є унікальним поєднанням слів, музичних символів (нот), кольорів, форм тощо. Саме вираження робить твір оригінальним. Це означає, що основою багатьох творів може бути однакова ідея й усі вони будуть охоронятися авторським правом, отже кожний автор виражає цю однакову ідею своїм неповторним оригінальним способом [3].

Відповідно до другого підходу, обґрунтовується необхідність захисту ідеї, в тому числі крадіжка ідеї розглядається як плагіат.

На нашу думку ідея як результат інтелектуальної, творчої діяльності має бути визначена через категорію «інформація». Ідея є сутнісним, змістовним вираженням будь-якого результату творчої діяльності, яке розкриває призначення, особливості такого об'єкта, способи використання тощо. Отже ідея, як інформація, з'являється до моменту об'єктивізації результату інтелектуальної, творчої діяльності, втілюється в ньому та існує незалежно від матеріального носія, в якому виражено об'єкт. Обмежити право на ідею авторською монополією – це фактично обмежити право мільйонів на творчість. Попри те, що ідея може бути «старою як світ», завдяки технічному прогресу вона може отримати «нове життя», стати підґрунтям для розробки нових об'єктів, процесів тощо.

У зв'язку з цим вважається доцільним складовою права на свободу творчості визнати право на інтерпретацію ідеї, сутність якого полягає у визнанні правомірним використання ідеї з метою її творчої переробки, удосконаленням форми її вираження, внаслідок чого з'являється новий охороноздатний об'єкт права інтелектуальної власності.

Розкриваючи сутність академічного плагіату, крім об'єктів, права на які привласнюються, слід також визначити способи його вчинення. Відповідно до законодавства академічний плагіат передбачає вчинення таких дій, як: оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження; відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання. Оприлюдненням (розкриттям публіці) твору є дія, що вперше робить твір доступним для публіки шляхом опублікування, публічного виконання, публічного показу, публічної демонстрації, публічного сповіщення тощо (Закон «Про авторське право і суміжні права»). Згідно з ч. 1 ст. 442 ЦК України твір вважається опублікованим (випущеним у світ), якщо він будь-яким способом повідомлений невизначеному колу осіб, у тому числі виданий, публічно виконаний, публічно показаний, переданий по радіо чи телебаченню, відображений у загальнодоступних електронних системах інформації.

Також, слід звернути увагу на відтворення тексту, як способу вчинення плагіату. Відтворення передбачає виготовлення одного або більше примірників твору, відеограми, фонограми в будь-якій матеріальній формі, а також їх запис для тимчасового чи постійного зберігання в електронній (у тому числі цифровій), оптичній або іншій формі, яку може зчитувати комп'ютер. Автори літературних і художніх творів користуються виключним правом дозволяти відтворення цих творів будь-яким чином і в будь-якій формі (ст. 9 Бернської конвенції) [1].

Як зазначено у листі Вищого господарського суду «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із застосуванням законодавства про інтелектуальну власність» одним із можливих способів відтворення твору є його розміщення в мережі Інтернет у вигляді, доступному для публічного використання [6].

Слід звернути увагу, що розміщення твору у мережі Інтернет без дозволу і згоди автора не завжди може бути кваліфіковано як академічний плагіат. Так, розміщення твору в мережі без згоди автора але із зазначенням його імені може бути кваліфіковано як неправомірне використання твору, що призвело до порушення майнових прав. Якщо при відтворенні тексту, твору не буде зазначено імені автора – такі дії можуть бути кваліфіковані як порушення майнових (неправомірне використання твору без згоди автора) та немайнових прав (порушення права на ім'я). І лише у випадку відтворення твору, під час якого замість імені справжнього автора, плагіатор вкаже себе як автора тексту, якого він не створював, може йти мова про академічний плагіат. Отже, для настання відповідальності за плагіат важливе значення має розкриття неправомірно створеного твору перед третіми особами способами та у формі, яка робить його можливим для сприйняття. При цьому важливе значення має наявність умислу плагіатора на привласнення авторства на чужий об'єкт права інтелектуальної власності. Як слушно зауважує Демидова Р.О. саме усвідомленість і намір окреслюють межі феномена плагіату, відокремлюючи його від явищ іншого порядку; іншими словами, плагіат можливий лише на рівні сформованої зрілої свідомості і лише як результат експлікації зовні цілком певної інтенції [2].

Про не випадковість привласнення авторства на чужі об'єкти права інтелектуальної власності, наявність наміру запозичити чужий матеріал може, зокрема свідчити: достатня відомість запозиченого об'єкта чи його частини, поширеність у наукових джерелах, мережі Інтернет; обізнаність плагіатора зі справжнім джерелом запозичення інформації, про що може свідчити наявність посилань у науковій роботі на окремі положення запозиченої роботи. Крім того, підтвердженням запозичення чужого матеріалу може бути включення до роботи фрагментів,

різних за стилістикою викладення матеріалу; відсутність обґрунтування запропонованих положень як в самій роботі, так і в попередніх публікаціях; відсутність експериментальної бази (за умови її необхідності) для обґрунтування висновків та пропозицій тощо.

Так, у рішенні Київського районного суду міста Донецьк по справі про захист авторських прав від плагіату зазначено, що судом встановлено, що умисел щодо порушення авторських прав позивача з боку відповідачів мав місце. На сторінках 108, 109, 150 книги відповідачі зробили посилання на позивача як на дійсного автора розміщеного тексту. У зв'язку з цим суд робить висновок, що відповідачі знали першоджерело тексту та його зміст. У зв'язку з наведеним доводи відповідачів стосовно того, що вони не знали, хто є автором використаних ними матеріалів, не відповідають дійсності [11].

Виявлення плагіату крім негативної оцінки призводить також до негативних правових наслідків. В першу чергу на плагіатора може бути покладено обов'язок відшкодувати шкоду (майнову, немайнову), завдану творцеві. Крім того спеціальні наслідки передбачено у випадку виявлення плагіату у дисертаційних роботах у Законі України "Про вищу освіту", які залежать від того захищена робота чи ні. Якщо плагіат виявлено у захищеній дисертації може бути прийняте рішення спеціалізованої вченої ради про присудження наукового ступеня та видачу відповідного диплома. Якщо плагіат виявляється при поданні роботи до захисту це є підставою для відмови у присудженні відповідного наукового ступеня. Крім того негативні наслідки передбачені не лише для плагіатора. Зокрема, офіційні опоненти, які надали позитивні висновки про наукову роботу, позбавляються права брати участь у роботі спеціалізованих вчених рад строком на два роки.

Висновки

1. Таким чином як порушення прав інтелектуальної власності у медичній сфері академічний плагіат передбачає привласнення авторства на охороноздатний об'єкт права інтелектуальної власності або його охороноздатну частину чужого наукового результату та обнародування такого об'єкта. Привласнення авторства – це навмисні неправомірні дії, спрямовані на формування будь-яким способом уявлення про належність авторства на об'єкт інтелектуальної власності (або його охороноздатну частину) особі, яка не брала творчої участі у його створенні.
2. Попри доктринальні підходи, на законодавчому рівні ідея не зазначена серед об'єктів, привласнення авторства на які може бути кваліфіковано як плагіат.
3. Разом з тим ідея є результатом інтелектуальної, творчої діяльності. Ідея – це особливий вид інформації, яка вирізняється творчою складовою, на підставі якої з'являється новий об'єкт, який залежить від об'єктивної форми вираження і без об'єктивізації не зможе отримати правову охорону. Отже ідея може бути одразу втілена в об'єкт інтелектуальної власності, а може бути розкрита до його створення. Така практика є поширеною у науковій сфері. Перш ніж буде створено новий об'єкт права промислової власності, розроблено нові ліки, інформація про наукові дослідження, напрацювання висвітлюється у наукових публікаціях. Фактично розкривається ідея нового об'єкта, який ще не створено. У зв'язку з чим важливо визначити ефективні механізми охорони ідеї, що обумовлює необхідність подальших наукових досліджень у зазначеній сфері з аналізом національної практики та міжнародного досвіду.

Список літератури

1. Bernska konvetsiia pro okhoronu literaturnykh i khudozhnykh tvoriv [Elektronnyi resurs]: – Rezhym dostupu: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_051
2. Demidova O. R. «Chuzhoe kak svoe» ili fiziologiya plagiata /O. R. Dimidova // Vestnik Leningradskogo gosudarstvennogo universiteta im. A.S. Pushkina. – 2012. – Vyip. #3. – tom 2. – S. 90 –98.
3. Kovalenko T. Plahiat: vydy ta vidpovidalnist / T. Kovalenko // Teoriia i praktyka intelektualnoi vlasnosti. – 2014. – No.4. –36 s.
4. Melnikov V. Tolkovanie sudami ponyatiy «ideya» i «forma vyirazheniya idei» / V. Melnikov // Intellektualnaya sobstvennost. – 2008. – No.5. – S. 64–76.
5. Pro avtorske pravo i sumizhni prava: Zakon Ukrainy vid 23.12.1993 r. // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. – 1994. – No.13. – st. 64.
6. Pro deiaki pytannia praktyky vyrishennia sporiv, poviazanykh iz zastosuvanniam zakonodavstva pro intelektualnu vlasnist: lyst Vyshchoho hospodarskoho sudu vid 14.01.2002 №01– 8/31 [Elektronnyi resurs]: – Rezhym dostupu: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v8_31600-02.
7. Petrenko V. S. Poniattia ta vydy plahiatu / V. S. Petrenko // Chasopys tsyvilistyky. – 2012. – No.14. –129 s.
8. Postanova plenumu Vyshchoho hospodarskoho sudu Ukrainy Pro deiaki pytannia praktyky vyrishennia sporiv, poviazanykh iz zakhystom prav intelektualnoi vlasnosti 17.10.2012 № 12 [Elektronnyi resurs] – Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0012600-12/print1442943057573823> .
9. Pro vyshchu osvitu: Zakon Ukrainy vid 01.07.2014 r. [Elektronnyi resurs] – Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/print1443119671637655>.
10. Pro osvitu: Zakon Ukrainy 5 veresnia 2017 roku № 2145-VIII [Elektronnyi resurs] – Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/print1443119671637655>.

11. Rishennia Kyivskoho raionnoho sudu mista Donetska vid 7 liutoho 2007 roku po spravi №2– 316/07 [Elektronnyi resurs]: – Rezhym dostupu: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/745942>.
12. Surmin Yu. P. Naukovi teksty: spetsyfika, pidhotovka ta prezentatsiia: navch.–metod. posib./ Yu. P. Surmin // – K.: NADU, - 2008. –3 s.
13. Uhoda pro torhovelni aspekty prav intelektualnoi vlasnosti [Elektronnyi resurs]: – Rezhym dostupu: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/981_018.
14. syvilnyi kodeks Ukrainy vid 16.01.2003 r. [Elektronnyi resurs]: – Rezhym dostupu: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15/print1400072439709213>.
15. Bhushan Sharma B. India Ethics in writing: Learning to stay away from plagiarism and scientific misconduct / B. Bhushan Sharma, V. Singh Lung // Lung India. – Apr - Jun 2011. – Vol 28. – Issue 2 –148 p. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.lungindia.com/article.asp?issn=0970-2113;year=2011;volume=28;issue=2;spage=148;epage=150;aulast=Sharma>.
16. Fowler James E. Avoiding Unintentional Plagiarism / James E. Fowler [Электронный ресурс]: – Режим доступа: <http://www.ece.msstate.edu/~fowler>.
17. Ghajarzadeh M. Plagiarism and Its Aspects to Medical Researchers is Essential / M. Ghajarzadeh, M. Mohammadifar, S. Safari // Anesthesiology and Pain Medicine. – Spring 2013. – Vol.2 (4), [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://pubmedcentralcanada.ca/pmcc/articles/PMC3821140№3>.
18. Roig M. Avoiding plagiarism, self-plagiarism, and other questionable writing practices: A guide to ethical writing / M. Roig // [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://ori.hhs.gov/images/ddblock/plagiarism.pdf>.
19. Satyanarayana K. Plagiarism : a scourge afflicting the Indian science / K. Satyanarayana // Indian Journal of Medical Researchю – 2010. – 131. – P. 373-376 [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.ijmr.org.in/downloadpdf.asp?issn=0971-5916;year=2010;volume=131;issue=3;spage=373;epage=376;aulast=Satyanarayana;type=0;type=2>
20. Publication Ethics Policies for Medical Journals [Электронный ресурс]: – Режим доступа: <http://www.wame.org/resources/publication-ethics-policies-for-medical-journals#misconduct>.
22. The little book of plagiarism. What it is and how to avoid it /4th edition. – September - 2014, University of Stirling. -13 p.
21. Vijay Shankar S. Plagiarism in Medical Research: Knowns and Unknowns / S. Vijay Shankar, K. Amita // Journal of Medical Sciences and Health/Sep-Dec - 2015/Volume 1/Issue 3.

Реферати

АКАДЕМИЧЕСКИЙ ПЛАГИАТ В МЕДИЦИНСКИХ ИССЛЕДОВАНИЯХ

Ульянов В. А., Ульянова Г. А.

В статье исследуются доктринальные и законодательный подходы к определению категории «плагиат». В результате плагиата не только тратятся финансовые и временные ресурсы на ненадлежащие исследования, также повышается недоверие к медицинским исследованиям, в том числе возникает возможность применения к пациентам неэффективных методов лечения. Академический плагиат является серьезным нарушением прав интеллектуальной собственности, в результате которого может быть причинен имущественный и неимущественный вред правообладателям. Существенным различием между научным и законодательным подходом к определению плагиата является признание плагиатом присвоения авторства на идею. Согласно закону идея не защищается как объект авторского права. Поэтому академический плагиат - это приписывание авторства на научную работу, научное открытие. Вместе с тем идея также является результатом интеллектуальной деятельности. Поэтому важно найти механизмы ее защиты от неправомерного использования. Академический плагиат - системная проблема, поэтому результативным может быть только комплексный подход к ее решению.

Ключевые слова: плагиат в медицинских исследованиях, незаконное присвоение авторства, академический плагиат, идея, опубликование произведения.

Стаття надійшла 9.08.2017 р.

ACADEMIC PLAGIARISM IN MEDICAL RESEARCH

Ulianov V. O., Ulianova H. O.

The author investigates general approaches to determination of the notion of plagiarism. As a result of plagiarism, not only spend time and money erroneous research also contributes to mistrust of medical research, may even lead to patients receiving harmful treatments. Also academic plagiarism is a serious violation of intellectual property rights, as a result of which property and non-property damage is caused. A significant difference between the scientific and legislative definition of plagiarism is the recognition of misappropriation of the idea. Under the law, the idea is not protected as an object of copyright. Therefore academic plagiarism is attribution of authorship to a scientific work, a scientific discovery. The idea is also the result of intellectual activity. Therefore, it is important to find mechanisms to protect it from misuse. Academic plagiarism is a systemic problem and it must be solved in a complex way.

Key words: plagiarism in medical research, misappropriation of authorship, academic plagiarism, idea, publication of the work.

Рецензент Єрошенко Г.А.